

22.9.2020

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERI PEKOSEN SIDOSRYHMÄTILAISSUUS LÄÄKEASIOIDEN TIEKARTTASTA

Asia: Kuluttajaliiton kommenttipuheenvuoro

Kuluttajaliitto- Konsumentförbundet ry (jälj. Kuluttajaliitto) kiittää ministeriä ja sosiaali- ja terveysministeriötä sidosryhmätilaisuuden järjestämisestä ja mahdollisuudesta esittää kuluttajien, lääkkeiden käyttäjien näkemyksiä lääkkeasioiden tiekarttatyöhön.

Uudistusta kaivataan kipeästi. Sairastaminen on monelle ihmiselle liian kallista ja erityisesti pitkäaikaissairaat, eläkkeensaajat ja työttömät joutuvat usein tinkimään terveydenhoidostaan rahan puutteen vuoksi. Jo ennen eduskuntavaaleja 2019 toteutetussa Kuluttajaparlamentin kyselyssä jopa yli 40 % vastaajista kertoi tinkineensä lääkkeiden ostamisesta taloudellisten huolien vuoksi. Edelleen jatkuva poikkeuksellinen koronapandemiasta johtuva taloustilanteen heikkeneminen näkyy myös kuluttajien kukkarossa ja on enemmän kuin todennäköistä, että monien taloushuolet ovat tuosta vain lisääntyneet.

Uudistuksen suunnittelussa ja toteutuksessa on asetettava lääkkeiden ja palveluiden käyttäjä keskiöön: miten me saamme turvattua lääkkeiden ja palveluiden saatavuus parhaalla mahdollisella tavalla kaikille ja kaikkialla Suomessa. Tämä tavoite pitää sisällään myös selkeän lääkeinformaation turvaamisen osana lääkkeitä sekä osallisuuden lääkehoidon suunnitteluun ja toteutukseen.

Lääkkeiden käyttäjien maksurasitusta ei ole varaa korottaa. Selvitysten mukaan me suomalaiset kuluttajat maksamme jo nyt huomattavasti muita pohjoismaisia kuluttajia enemmän lääkkeitämme. Nyt on aika löytää ratkaisuita, joilla kuluttajien ja yhteiskunnan maksurasitusta saadaan alennettua. Kuluttajien kannalta olennaista on turvata lääkkeiden turvallisuus, laatu, saatavuus ja saavutettavuus sekä tietenkin kohtuullinen hinta. Apteekkitoiminnan ja lääkejakeleu uudistus edellyttää kokonaisuudistusta sekä sen käsittelyä osana terveydenhuoltoa ja tiiviissä yhteydessä muiden sosiaali- ja terveydenhuoltoa koskevien uudistusten kanssa. Kuluttajien kannalta hintakilpailua ja saatavuutta parantavat ratkaisut ovat perusteltuja ja toivottuja, kunhan samalla huolehditaan siitä, että kaikki saavat myös tarvitsemansa farmaseuttisen neuvonnan ja informaation. Digitalisaatio voi osaltaan edistää nykyistä (kustannus-)tehokkaamman lääkehoidon toteutumista. Digitalisaation osalta on kuitenkin huomioitava kuluttajien erilaiset kyvyt ja mahdollisuudet sen tuomien mahdollisuuksien hyödyntämiseen. Uusien toimintatapojen käyttöönotto ei saa vaarantaa palveluiden ja lääkkeiden saavutettavuutta niiden osalta, joilla ei ole valmiuksia tai halua uusien tapojen käyttämiseen.

Helsingissä 22.9.2020

Tiina Vyyryläinen
tiiminvetäjä, OTK
vaikuttamistyön ja neuvonnan tiimi